

fordi jeg havde min Opmærksomhed henvendt paa det Liv, der leves ude paa vore Herregaarde. Det forekommer mig, at de Skildringer, vi ret hyppigt se fra vore Herregaarde, hvor Herremanden eller hans Forvalter prygler løs paa deres Folk med Egespir, og de Optrin, vi høre der finder Sted fra Folkenes Side, og som begynde med Brændevin og ende med Slagsmaal, ere virkelig Vidnesbyrd om en Raahed og Vankundighed, som vi maatte ønske at kunne komme til Livs og faa udryddet. Det er ikke alene Herregaardene, det gælder, der kunde nævnes mange Eksempler ogsaa fra Bøndergaardene af lignende Beskaffenhed. Jeg tænker f. Eks. paa det, der forefaldt i Saksøbing sidste Skiftedag, hvor en Bondesøn kommer ind til Byen, beruser sig og køber en Dolk eller Kniv, som han jager i Kroppen paa en anden Bondekarl, saa denne afgaar ved Døden. Naar vi se og høre slige Ting, saa er det, jeg siger, at det er sørgelige Optrin af Raahed, og dersom vi herinde fra Lovgivningsmagtens Side kunne gøre noget for at forhindre sligt, bør vi gøre det, og det er min Overbevisning, at et af de bedste Midler hertil er at skaffe Oplysning til disse Folk, jeg tror netop, at en passende Undervisning, en passende Oplysning til disse unge Mennesker er et af de bedste Midler til at modvirke det. Hvis vi derfor kunne gøre noget for at samle Ungdommen om en saadan Undervisning, synes jeg, at vi, der have med Lovgivningen at gøre, ikke bør forsømme det, og derfor bør de Herrer ikke se saa smaat paa denne Sag og være saa knobne, at de mene, at 35,000 Kr. er et kolossalt Pengeoffer paa denne Sag. Det synes jeg nu slet ikke, det er, og jeg tror, at disse Penge vilde være meget vel anvendte.

Saa mente den ærede Ordfører, at Landet med Hensyn til Aftenskoleundervisningen stod over Byerne. Nu have vi ingen Oplysninger faaet om Elevantallet og Skoleantallet i Byerne, og det er meget muligt, at det ikke staar saa godt til i Byerne, som det skulde, det er sikkert nok, men jeg vil dog henvise til den By, jeg kender bedst, nemlig København. Her er denne Sag, synes jeg, i en glædelig og god Fremgang. Jeg skal saaledes oplyse, at efter Skoledirektionens sidste Beretning meldte der sig til vore Aftenskoler i København i alt 2,723 mandlige og kvindelige Elever. Jeg synes, det er et ganske udmærket Resultat, at en saa stor Del af vor Ungdom melder sig til denne Undervisning, men vi maa huske paa, at for

Byernes Vedkommende er det saaledes, at der er ikke saa ganske faa andre Skoler, der give sig af med Ungdommens Undervisning. Der er de tekniske Skoler og Handelsskolerne, som ogsaa give sig af med Ungdommens Undervisning, men de ville jo ikke tælle til i denne Forbindelse. Disse over 2,700 Elever, der meldte sig her i København, modtog Undervisning i følgende Fag: Dansk, Regning, Skønskrivning, Engelsk, Tysk, Bogføring, Matematik, Maskinskrivning og Stenografi, foruden at en Del af Eleverne om Søndagen samledes til Undervisning i Sang og for at paahøre Foredrag. De bleve underviste af en Lærerstyrke paa omtrent 100 Lærere og Lærerinder, og Københavns Kommune bragte for den Undervisning et Offer paa mellem 60,000 og 70,000 Kr. Jeg tror at turde udtale, at er der noget Sted, hvor Aftenskoleundervisningen er dreven virkelig rationelt, saa er det her i København; København har her vist sig som en Foregangsby, men saa er det mærkeligt, at Københavns Kommune ikke maa modtage eller faar en eneste Øres Tilskud af Statskassen til denne vigtige Sag. Den højt-ærede Minister mente, at naar jeg havde foreslaaet, at København skulde være med og tage Del i disse Tilskud, der gives fra Statens Side, vilde det være en Refusion til Københavns Kommune. Ja, det kunne vi sige, at det er til alle Kommuner. Forholdet er det, at naar en Kommune lægger en Krone paa Bordet, skulde Staten lægge en ved Siden af, og akkurat paa samme Maade ønsker jeg, det skulde være her i København: at Staten gav et lignende Tilskud som Kommunen selv giver til denne Undervisning. Det vilde være at indføre en Ligestilling. Og de Herrer ere jo heller ikke i Stand til at anføre et eneste virkeligt Argument imod, at København blev ligestillet her med Landets øvrige Kommuner.

Jeg takker det ærede Medlem for Assens (Berntsen) for den Henstilling, han gjorde til Socialdemokratiet om at kæmpe med aaben Pande. Jeg tror dog, at han hellere maatte have vendt denne Henstilling andetsteds hen, nemlig til dem, der sidde i hemmelige Forligsforhandlinger op over begge Ørene. Det var rart, om de Folk vilde kæmpe med aaben Pande, saa vi kunde faa at se, hvad de foretage sig; det ærede Medlem har vist ogsaa selv været stærkt engageret i hemmelige Forhandlinger, det har vel ikke den Gang været med aaben Pande, men med lukket Visir, han er gaaet til dem.